

VORST 2020 CULTUURBELEIDSPLAN

WERKVERSIE 30.09.2013

VORST 2020

CULTUURBELEIDSPLAN

INLEIDING

Vorst is één van de meest groene gemeenten van Brussel, een boogscheut van 1000 Brussel verwijderd en met een opmerkelijke bevolkingstoename van jaarlijks een duizendtal nieuwe inwoners¹, waaronder veel gezinnen met jonge kinderen. Het is een bijzonder **dynamische plek**, waar steeds meer (sociaal-)culturele organisaties en kunstenaars zich vestigen en er evenementen organiseren. Deze positieve tendens is **het gevolg van de samenloop van een aantal zelfstandige factoren en kruisbestuivingen**, zoals de wijkwerking en het stijgend succes van het Centrum voor Hedendaagse Kunst WIELS en dansgezelschap ROSAS/dansschool PARTS, de steeds actievere rol van het Gemeenschapscentrum Ten Weyngaert, de uitstraling van het succesvolle kinderkunstenfestival SuperVliegSuperMouche, de opening van het Brass-gebouw met de Nederlandstalige bibliotheek en een stijgende betrokkenheid van burgers in het lokale sociaal-culturele veld via wijkcomités of beheerraden van de culturele organisaties.

In 2008 stapte de gemeente Vorst in het decreet Lokaal Cultuurbeleid en werd er voor het eerst een **langetermijnvisie rond cultuur** ontwikkeld. Eind 2013 moeten de doelstellingen voor een nieuwe beleidsperiode, tussen 2014 en 2019, worden opgemaakt. Dit kan niet zonder het voorbije plan te evalueren, de troeven en kansen van de gemeente onder de loep te nemen en nieuwe banden te smeden.

In dit plan brengen de gemeentelijke **Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden, Gemeenschapscentrum Ten Weyngaert en de gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek BLI:B** hun ambities en prioriteiten in kaart. Het is in Vorst de eerste keer dat een dergelijke gezamenlijke langetermijnoefening plaatsvond en de drie organisaties **een geïntegreerd plan voor lokaal cultuurbeleid** voorleggen. Van bij de

---

¹ Cijfers dd. 1/1/2013, afkomstig van de dienst Burgerlijke Stand van de gemeente Vorst.

opstelling werd echter gekozen voor een **breder overleg met de inwoners en met verschillende culturele en sociaal-culturele partners in Vorst en Brussel**. De Nederlands- en tweetalige initiatieven waren daarin de eerste aanspreekpunten, maar ook anderstalige partners worden betrokken, want essentieel voor het welslagen van een lokaal cultuurbeleidsplan is het **draagvlak** en de **ontwikkelingsmogelijkheden** binnen de gemeente, met aandacht voor **samenwerking** met en het zoeken naar **synergieën** tussen en **opportunities** bij een zo groot mogelijk aantal geschikte lokale partners.

Dit beleidsplan bevat scherp geformuleerde keuzes, die duidelijk uitvoerbaar en te evalueren zijn. Vanuit de omgevingsanalyse met de troeven en de uitdagingen op het vlak van demografie, ligging met geografische eigenschappen, socio-economisch profiel van de bevolking en een kaart met de aanwezige (sociaal-)culturele partners, zal de volgende zes jaar de focus liggen op **drie strategische doelstellingen** waarop specifiek en projectmatig zal worden gewerkt, en **drie horizontale doelstellingen** die centraal staan in de dagdagelijkse werking van de drie organisaties.

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. **De eerste kans - focus op de jongste bewoners**
2. **Buiten de perken - de kracht van de openbare ruimte**
3. **Baken van de hedendaagse kunst**

HORIZONTALE DOELSTELLINGEN

4. **Vorst troef! - communicatie en zichtbaarheid in de gemeente en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**
5. **Goede burens - community building rond ontmoetingsplaatsen**
6. **Meertaligheid matters – een natuurlijke plaats voor het Nederlands**

Duidelijke communicatie, voortdurend overleg, constante feedback en evaluatie van de projecten blijven noodzakelijk om de strategie en acties te verfijnen en een zo groot mogelijk resultaat te bereiken. Via de **jaarlijkse open Adviesraad cultuur**, waarop inwoners en (sociaal-)culturele organisaties worden uitgenodigd, de beheersorganen van Ten Weyngaert en BLI:B, het maandelijkse **beroepskrachtenoverleg** tussen de personen die op het terrein actief zijn en de jaarlijkse reflectie bij het opstellen van de actieplannen, wordt gemikt op een optimale participatie van alle betrokkenen.

De eerste 3 hoofdstukken schetsen de auteurs en het algemeen kader van het cultuurbeleidsplan. Van 3.1 tot en met 3.6 vindt u **per doelstelling de motivering en**

de concrete plannen. In hoofdstuk 4 vindt u meer informatie over de betrokken partners en de verschillende participatiemomenten over dit cultuurbeleidsplan.

De troeven van Vorst zijn bekend. Nu is het tijd om te spelen.

1. DE AUTEURS

Het lokaal cultuurbeleid in Vorst is een platform waar lokale culturele spelers samen nadenken over en actie ondernemen rond cultuur. De drie structurele partners uit het **decreet Lokaal Cultuurbeleid**² en bijgevolg de auteurs van dit cultuurbeleidsplan, zijn de **Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden**, het **Gemeenschapscentrum** en de **Nederlandstalige bibliotheek**. In hoofdstuk 4 vindt u een beschrijving van de individuele werking en de inbreng van elke partner in het cultuurbeleidsplan.

De samenwerking tussen deze drie partners is één van de **beleidsprioriteiten in het beleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (2011-2015)**. Dat het cultuurbeleidsplan voor Vorst alle doelstellingen integreert en dus als een co-auteurschap van de drie organisaties kan worden beschouwd, is een bewijs van de uitmuntende verstandhouding en een bevredigend partnership.

Lokale cultuur is echter meer dan de verzameling van drie organisaties. Via de **Adviesraad cultuur** en **projectmatige samenwerkingen** schrijven lokale organisaties, wijk- en andere verenigingen en ook inwonersinitiatieven mee. Deze partners komen aan bod tijdens de bespreking van de doelstellingen (van hoofdstuk 3.1 tot en met 3.6).

Tijdens de voorbereiding van het cultuurbeleidsplan werden verschillende info-, brainstorm-, besprekings- en goedkeuringsmomenten georganiseerd waardoor de **inbreng van het veld** werd verzekerd, meer bepaald door het Beroepskrachtenoverleg (de maandelijkse bijeenkomst van de drie partners), de Adviesraad Cultuur (een open vergadering waarop alle stakeholders van het lokaal cultuurbeleid worden uitgenodigd: inwoners, organisaties met vrijwillige of beroepskrachten, beleidsmedewerkers en afgevaardigden van wijkcomités), de Adviescommissie Cultuur en de beheerraden van Ten Weyngaert en BLI:B. Deze vergaderingen vonden plaats tussen december 2012 en oktober 2013, in het gemeenschapscentrum of de bibliotheek. Ook de jaarlijkse evaluaties van het cultuurbeleidsplan, meer bepaald het opstellen, adviseren en goedkeuren van de actieplannen, zal worden uitgevoerd door deze verschillende organen. Een

---

² Decreet Lokaal Cultuurbeleid van de Vlaamse regering, door het Vlaams parlement goedgekeurd op 6 juli 2012.

gedetailleerde beschrijving van de samenstelling en de data van de bijeenkomsten, vindt u in hoofdstuk 4.

2. VORST 2013 IN BEELD

Vorst is één van de 19 Brusselse gemeenten, gelegen net buiten de vijfhoek en in het zuidwesten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De gemeente wordt begrensd door Anderlecht (westen), Sint-Gillis (noorden), Elsene (oosten), Ukkel (zuiden) en, buiten de hoofdstad, door Drogenbos (zuidwesten). Met 53.310 inwoners is Vorst de 7de grootste gemeente in het Gewest met 14% van het totale aantal inwoners in de regio (53.310 op 1/1/2013)³.

Een kaart met de faciliteiten en organisaties die (on)rechtstreeks te maken hebben of een potentieel publiek zijn voor het cultuurbeleidsplan, verduidelijkt hoe deze zich anno 2013 met elkaar verhouden:

VORST OP DE KAART

JONGEREN – ONDERWIJS

- 16 Franstalige kinderdagverblijven (exclusief privé-onthaalmoeders)
- 2 Nederlandstalig kinderdagverblijven (idem)
- 21 Franstalige basisscholen
- 4 Nederlandstalige basisscholen – 2 gemeentelijke en 2 vrije scholen
- 7 Franstalige middelbare scholen
- 2 Franstalige hogescholen, waarvan één artistieke (INRACI)
- 2 Nederlandstalige artistieke hogescholen: Narafi / Luca en PARTS

**OPVALLEND IS HET ONTBREKEN VAN EEN NEDERLANDSTALIGE SECUNDAIRE SCHOOL EN DE RELATIEF
STERKE AANWEZIGHEID VAN ARTISTIEKE HOGESCHOLEN, WAARDOOR VEEL JONG CULTUREEL TALENT
IN IEDER GEVAL TIJDELIJK IN DE GEMEENTE AANWEZIG IS.**

---

³ Cijfers afkomstig van de Gemeente Vorst, Dienst Bevolking, voorjaar 2013.

JONGEREN – ONTSPANNING

- 4 speelpleinen, voor peuters en basisschool
- 2 Franstalige organisaties buitenschoolse artistieke opvoeding: Académie de Forest en REMUA
- 3 Nederlandstalige organisaties buitenschoolse artistieke opvoeding: ROSAS, Ten Weyngaert en BLI:B
- 3 tweetalige organisaties buitenschoolse artistieke opvoeding: WIELS, Fondation A Stichting en Divercity
- 1 Nederlandstalige jeugdbeweging: CHIRO H2O
- 2 Franstalige jeugdhuizen: Maison des Jeunes en Dynamo
- 3 locaties voor Franstalige sportactiviteiten
- 1 locatie voor Nederlandstalige sportactiviteiten: Ten Weyngaert
- 3 gemeentelijke sportzalen

MET 8 CULTURELE ORGANISATIES DIE KUNSTEDUCATIE PROJECTEN ORGANISEREN EN 7 LOCATIES MET SPORTFACILITEITEN VOOR JONGEREN, BLIJKT DE FOCUS OP KINDEREN EN JONGEREN EEN EVIDENTIE VOOR VORST. ENKEL DE SPEELPLEINEN HINKELN ACHTEROP MET SLECHTS 4 LOCATIES – OPVALLEND IS DAT ER GEEN SPEELINFRASTRUCTUUR AANWEZIG IS IN DE PARKEN.

CULTUUR

- 2 Franstalige organisaties buitenschoolse artistieke opvoeding: Académie de Forest en REMUA
- 3 Nederlandstalige organisaties buitenschoolse artistieke opvoeding: ROSAS, Ten Weyngaert en BLI:B
- 3 tweetalige organisaties buitenschoolse artistieke opvoeding: WIELS, Fondation A Stichting en Divercity
- 9 Nederlands- of tweetalige organisaties met een aanbod rond hedendaagse kunsten: WIELS, ROSAS, Fondation A Stichting, Komplot, Ictus, Bains Connective, 105 Besme, Art'Loft en Sign 06 – aangevuld met de jaarlijkse kunstbeurs SLICK ART FAIR in het Diamond Board gebouw achter WIELS
- 2 Nederlandstalige ontmoetings- en presentatieplaatsen met een cultureel aanbod: BLI:B en Ten Weyngaert
- 2 Franstalige ontmoetings- en presentatieplaatsen met een cultureel aanbod: de Franstalige gemeentelijke bibliotheek en Forest Centre Culturel

OPVALLEND IS HET HOGE AANTAL ORGANISATIES MET EEN AANBOD ROND DE HEDENDAAGSE KUNSTEN (DANS, PLASTISCHE KUNST, MUZIEK), GEOGRAFISCH GECONCENTREERD ROND ROSAS EN WIELS.

SOCIAAL-CULTUREEL EN VERENIGINGSLEVEN

- 2 Nederlandstalige ontmoetings- en presentatieplaatsen met een cultureel aanbod: BLI:B en Ten Weyngaert
- 2 Franstalige ontmoetings- en presentatieplaatsen met een cultureel aanbod: de Franstalige gemeentelijke bibliotheek en Forest Centre Culturel
- 4 zelforganisaties: ALMANAR, HIWAR, FMDO en Femma Intercultureel
- 5 Nederlandstalige verenigingen met cultureel doel: Willemsfonds, Davidsfonds, Rodenbach, Cultuur 1190 en Femma Intercultureel
- 2 Nederlandstalige oudercomités van de vrije basisscholen
- 4 Franstalige wijkcomités rond duurzaamheid
- 1 tweetalig wijkcomité rond duurzaamheid: Duurzame Wijk WIELS
- 4 antennes van de gemeentelijke wijkcontracten die in 2013 in Vorst lopen
- 2 Franstalige sociaal-culturele organisaties: Creahm en Convivial
- 1 Nederlandstalige sociale organisatie met mogelijke aansluiting voor cultuur: Ziekenzorg Vorst
- 1 Nederlandstalige organisatie rond mobiliteit: Fietsersbond Brussel-Zuid

GEMEENSCHAPSVORMING IS EEN GROEIEND AANDACHTSPUNT IN VORST EN VINDT HAAR PLAATS IN EEN RIJK NETWERK VAN VERENIGINGEN, BURGERINITIATIEVEN EN ZELFORGANISATIES, AANGEVULD MET DE 4 ANTENNES VAN DE GEMEENTELIJKE WIJKCONTRACTEN EN NIEUWERE WIJKINITIATIEVEN ROND DUURZAAMHEID.

SWOT-ANALYSE

De SWOT-analyse met de Sterkten, Zwakten, Kansen en Bedreigingen voor het lokaal cultuurbeleid werd gevoerd tijdens de verschillende participatiemomenten met inwoners en (sociaal)-culturele organisaties en de bijeenkomsten van de Adviescommissie en het Beroepskrachtenoverleg.

Zoals gebruikelijk tijdens dit soort van analyses, betreffen de Sterkten en Zwakten factoren waarop de organisaties zelf een impact hebben, terwijl de Kansen en Bedreigingen externe factoren omschrijven.

STERKTES	ZWAKTEN
<ul style="list-style-type: none"> • kleinschalige gemeente: toegankelijk, persoonlijk contact • nieuwe ploeg beroepskrachten • openheid en dialoog over de gemeenschapsgrenzen heen • nieuwe opportuniteiten via wijkcontracten en duurzame wijk • inhoudelijk sterke profilering van de culturele partners, opvallend aanbod rond hedendaagse kunsten 	<ul style="list-style-type: none"> • veel verouderde, onbruikbare en/of onderbenutte infrastructuur • wankel financiële positie van de gemeente • vanuit de gemeente tot nu toe een te beperkte ondersteuning van cultuur • geen culturele zichtbaarheid / communicatie
KANSEN	BEDREIGINGEN
<ul style="list-style-type: none"> • demografische groei, voornamelijk toename van jonge gezinnen • sociologische upgrade van de bevolking • groene gemeente • samenwerking met buurgemeente Sint-Gillis en positionerings-mogelijkheden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest • veel jonge en dynamische burgerinitiatieven • in verschillende wijken is er een groot engagement van de burgers voor het lokaal cultuurbeleid • nieuwe organisatievormen 	<ul style="list-style-type: none"> • gebrek aan ontmoetingsplaatsen / horeca / cafés / places to be • potentiële tegenstellingen in doelstellingen van en overbevraging door verschillende voorgedijen

3. VORST 2020: VISIE EN DOELSTELLINGEN

Het lokaal cultuurbeleid Vorst is een platform dat op een open, dynamische en zichtbare manier de cultuurbeleving in de gemeente **op een hoger niveau** wil brengen en tegelijkertijd **bereikbaar** en **uitnodigend** wil maken voor iedereen. De acties moeten **omgevingsgestuurd** zijn en/of vertrekken van de sterktes die vandaag aanwezig zijn in het (sociaal)-culturele veld. Vorst wil het dynamische aanbod dat in de gemeente plaatsvindt, zichtbaarder maken voor de eigen inwoners en die van het volledige Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Centrale waarden zijn **duurzaamheid, openheid, gemeenschapsvorming, betrokkenheid, samenwerking** en **kansenontwikkeling** voor de meest kwetsbare inwoners.

Vanuit deze visie en gemotiveerd door de omgevingsanalyse, volgen drie strategische doelstellingen, die projectmatig zullen worden behandeld, en drie horizontale doelstellingen, die in de dagelijkse werking van de partners aanwezig zullen zijn:

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN - PROJECTMATIG

1. **De eerste kans - focus op de jongste bewoners**
2. **Buiten de perken - de kracht van de openbare ruimte**
3. **Baken van de hedendaagse kunst**

HORIZONTALE DOELSTELLINGEN - STRUCTUREEL

4. **Vorst troef! - communicatie en zichtbaarheid in de gemeente en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**
5. **Goede burens - community building rond ontmoetingsplaatsen**
6. **Meertaligheid matters – een natuurlijke plaats voor het Nederlands**

In de volgende hoofdstukken wordt telkens **een doelstelling** toegelicht vanuit de desbetreffende **omgevingsanalyse** en eventuele bijkomende motivatie vanuit het **Cultuurplan voor Brussel**⁴, gevolgd door operationele doelstellingen en concrete acties.

---

⁴ Het *Cultuurplan voor Brussel* is een publicatie van het Brussels Kunstoverleg/Réseau des Arts voorgesteld in 2009. Het bevat 34 doelstellingen voor het cultuurbeleid in Brussel voor, uitgewerkt door 120 Brusselse culturele actoren.

AFSTEMMING OP HET DECREET LOKAAL CULTUURBELEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Vlaamse Regering bepaalt in haar Besluit (26 oktober 2012) ter uitvoering van het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid (6 juli 2012) haar beleidsprioriteit als volgt: “de gemeente ontwikkelt een **integraal** en **duurzaam** cultuurbeleid, met bijzondere aandacht voor **gemeenschapsvorming**, **cultuureducatie** en het bereiken van **kansengroepen**.”

De hieronder voorgestelde doelstellingen vertrekken vanuit deze beleidsprioriteiten.

3.1 DOELSTELLING 1

DE EERSTE KANS – FOCUS OP DE JONGSTE INWONERS

De bevolking in Vorst groeit snel en kinderen en jongeren vormen daarin **de grootste leeftijdsgroep**. Net zoals in de rest van de hoofdstad, tekenen zich hier grote opportuniteiten maar ook bedreigingen af: een te grote groep kinderen en jongeren valt uit de boot doordat ze opgroeien in een zeer gesloten en weinig weerbaar milieu, vaak in moeilijke economische omstandigheden. De toekomst van de gemeente zal gelijklopen met het toekomstperspectief dat kinderen en jongeren krijgen, en het lokaal cultuurbeleid dient hier actief aan mee te werken. **Bruggen bouwen, creativiteit stimuleren, nieuwsgierigheid prikkelen en ook de burgerzin en engagement van de toekomstige generaties aanwakkeren**, zijn daarbij essentiële doelstellingen. Dit betekent echter niet dat het cultuurbeleid zich vanaf nu enkel op kinderen en jongeren concentreert, het toont enkel aan dat er extra aandacht komt voor deze doelgroep, met in het bijzonder een focus op **kansontwikkeling** voor jongeren die opgroeien in een kansarm milieu.

MOTIVATIE DOELSTELLING VANUIT DE OMGEVINGSANALYSE

DEMOGRAFIE Net zoals in het hele Brussels Hoofdstedelijke Gewest kent Vorst **een aanzienlijke bevolkingsgroei** (48.000 in 2008 tegenover 53.310 in 2013⁵) waarbij de instroom voornamelijk wordt gerealiseerd door migranten die zich hoofdzakelijk in Laag-Vorst installeren, en jonge gezinnen. De **gemiddelde leeftijd van de Vorstenaar zakte** van 39,2 jaar (2000) tot 37,9 jaar (2011.)⁶ Opvallend voor Vorst is het relatief grote aantal kinderen per huisgezin en het feit dat **1 op 4 Vorstenaars jonger is dan 19 jaar**. Ter verduidelijking een tabel met de gemeentelijke bevolkingsstructuur in leeftijd in het jaar 2011

---

⁵ Cijfers dd. 1/1/2013, afkomstig van de dienst Burgerlijke Stand van de gemeente Vorst.

⁶ Bron: Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad (2010). *Gemeentelijke fiches voor de analyse van lokale statistieken voor het Brussels Gewest : gemeente Vorst* (Editie 2/2010).

Gemeentelijke bevolkingsstructuur per leeftijdsgroepen:

2011	AANTAL	%
DERTIGERS (30 > 39 J)	9087	17,53
TWINTIGERS (20 > 29 J)	7396	14,27
VEERTIGERS (40 > 49 J)	7342	14,16
KIDS (0 > 9 J)	7180	13,85
VIJFTIGERS (50 > 59 J)	5618	10,84
TIENERS (10 > 19 J)	5490	10,59
ZESTIGERS (60 > 69 J)	4270	8,24
ZEVENTIGERS (70 > 79 J)	3101	5,98
TACHTIGERS (80 > 89 J)	2002	3,86
NEGENTIGERS (90+)	352	0,68
TOTAAL	51.838	100,00

Het relatief grote aantal twintigers en dertigers doet veronderstellen dat het aantal jonge kinderen ook in de volgende jaren nog zal stijgen.

SOCIAAL-ECONOMISCH Vorst is een duale gemeente, met sterke verschillen tussen Hoog- en Laag-Vorst voor wat betreft scholing, familiesamenstelling, activiteitsgraad en inkomen. In het algemeen scoort Vorst hoger dan de gemiddelden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar dit is dus zeker te relativeren. Hierbij de cijfers die (on)rechtstreeks de ontwikkelingskansen van kinderen beïnvloeden⁷:

- Het gemiddeld inkomen van de Vorstenaar ligt in 2009 op 13.391 euro, wat hoger is dan het Gewest (12.746 euro) en lager dan het nationaal gemiddelde (15.535 euro), maar er zijn heel grote verschillen

⁷ Cijfers afkomstig uit : Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad – Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, *Gemeentelijke fiches voor de analyse van lokale statistieken in het Brussels Gewest, gemeente Vorst, 2010* met aanvullingen 2013 door FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische informatie en van de website van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), website www.wijkmonitoring.irisnet.be.

tussen de wijken, met in **Sint-Denijs en Laag-Vorst inkomens onder het gewestelijk gemiddelde** en in de wijk Brugmann-Lepoutre inkomens boven het nationaal gemiddelde.⁸

- De activiteitsgraad van de Vorstenaren scoort boven het gewestelijk gemiddelde (70,45% tov 66,06% in 2009), maar kent grote schommelingen tussen de wijken, met een variatie van voornamelijk hogeropgeleide werkloze vrouwen in Hoog-Vorst en **laagopgeleide jongeren in Laag-Vorst (42% van de -25-jarigen is werkloos in 2009)**.
- In 2007 zijn **35,1% van de huishoudens met kinderen eenoudergezinnen**, en deze bevinden zich voornamelijk in Laag-Vorst, met name de buurt van het Park van Vorst (meer dan de helft van de gezinnen) en in wijken met sociale woningen (Messidor, Vorstse Haard-Familie).

ONDERWIJS EN LEERLINGEN IN VORST Met 25 **basisscholen**, waaronder 21 Franstalige en 4 Nederlandstalige), hebben de (sociaal)-culturele organisaties een groot netwerk voor handen. De gemeentelijke basisscholen (8 Franstalige) en alle Nederlandstalige basisscholen telden in het schooljaar 2010-2011 samen meer dan 3000 leerlingen.⁹ De Vlaamse Gemeenschapscommissie (2013) vermeldt over de bevolkings-samenstelling op de Nederlandstalige scholen in het schooljaar 2010-2011 dat:

- niet alle Nederlandstalige kinderen in hun gemeente schoollopen;
- 70% van de leerlingen anderstalig is (geen enkele ouder Nederlandstalig);
- meer dan 60% een niet-Westerse achtergrond heeft.

Voor de Nederlandstalige kinderen en scholen bestaat er sinds eind 2012 het netwerk **Brede School Vorst**, waarbij vanuit de gemeente en met een zo groot mogelijk aantal partners die kinderactiviteiten aanbieden, een groter kader wordt geschapen voor Nederlandstalige ontwikkeling van kinderen binnen en buiten de schoolmuren.

In het onderwijsaanbod valt daarnaast op dat **2 hogere kunstopleidingen zich in Vorst bevinden**: dansschool PARTS en foto- en filmhogeschool Narafi / Luca. In 2013 maakten eerstejaars fotostudenten onder de titel Camera 1190 een reeks over de inwoners van de wijk Luttrebrug-Vroegegroenten – het begin van wellicht een langdurige samenwerking met BLI:B, Ten Weyngaert en de gemeente.

---

⁸ De vermelde wijken verwijzen naar de wijkopsplitsing zoals die werd opgesteld en wordt gehanteerd door het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), website www.wijkmonitoring.irisnet.be.

⁹ Cijfers afkomstig van de Dienst Onderwijs, Gemeente Vorst, 2013.

KUNSTEDUCATIEF EN SPORTIEF AANBOD 7 culturele organisaties bieden op regelmatige, wekelijkse basis een artistieke vorming aan voor kinderen en jongeren. Het aanbod richt zich op het aanleren van muziek (REMUA en de Académie de Forest), plastische kunsten (WIELS), klassieke en hedendaagse dans (ROSAS), multimedia (BLI:B), sociaal-culturele activiteiten (Ten Weyngaert en Divercity). Sommige daarvan organiseren combinatiestages, een formule die op veel bijval kan rekenen. Ook op het vlak van **sport en beweging is er een relatief groot aanbod**: Ten Weyngaert biedt een aantal Nederlandstalige ateliers en er zijn 3 Franstalige locaties (Petit Palais des Sport, Bempt en Vorst Domein) met diverse sportcursussen. Uit de kaart met faciliteiten voor kinderen en jongeren valt **het kleine aantal speelpleinen** op in de gemeente (4), zeker in verhouding tot de relatief grote hoeveelheid beschikbare groene ruimte.

AFSTEMMING OP HET CULTUURPLAN VOOR BRUSSEL

Doelstelling 6: De initiatieven die vandaag worden ontplooid om kinderen en jongeren te bereiken, ogen versnipperd. **Samenwerkingen tussen de cultuursector en scholen moeten in langetermijnprogramma's worden gegoten.**

Doelstelling 19: De cultuursector wil de bestaande **banden met het hoger kunstonderwijs versterken** middels gezamenlijke projecten en de programmatie van producties van studenten tijdens sommige publieke evenementen.

Doelstelling 20: Voor **studenten van kunsthogescholen dient een werkkader** te worden gecreëerd dat aan de culturele instellingen is aangepast. Dat kan gebeuren in de vorm van een stage- of peterschapsprogramma, waarbij studenten met ervaren artiesten kunnen samenwerken in de aanloop naar een creatie of productie.

STRATEGISCHE DOELSTELLING - OMSCHRIJVING

De bevolkingstoename en het stijgende aantal kinderen en jongeren, gecombineerd met een aanzienlijk aantal kunsteducatieve projecten, de aanwezigheid van twee grote publieksparken en tal van andere kleinere groene openbare plekken, de talrijke sportfaciliteiten die op de kaart van Vorst te zien zijn, maken **een specifieke focus op activiteiten voor kinderen een evidente keuze**. Brede School Vorst wordt in deze doelstelling een heel belangrijke schakel. De moeilijke sociaal-economische context in de wijken Van Volxem-Van Haelen en Laag-Vorst vragen om **een specifiek kansenbeleid voor de jongsten** (0 tot 12 jaar) die daar zijn gehuisvest, en hun

familie. Met Narafi / Luca en PARTS zijn er ten slotte tal van **ontwikkelings- en presentatiemogelijkheden** te bedenken voor het lokaal cultuurbeleid, en is er een kweekvijver van jong talent aanwezig in Vorst die een eerste kans kunnen krijgen bij de lokale culturele partners.

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

- Realiseren van een prikkelend en toegankelijk aanbod aan **culturele activiteiten voor de jongsten (0 tot 12 jaar)**, in familieverband.
  - Realisatie en verdere uitbouw van het jaarlijkse kinderkunstenfestival **SuperVliegSuperMouche**, in samenwerking met de partners in Sint-Gillis en WIELS.
  - **Brede School Vorst: taalstimulering Nederlands** voor kinderen, op een ongedwongen manier via ateliers of activiteiten, of meer gerichte taalbaden.
  - **Ten Weyngaert en de Pianofabriek** staan voor een programmatie in kinderperspectief binnen en buiten de schooluren, met of zonder (groot)ouders en met een accent op sport, creativiteit en kunstinitiatie.
  - **Afstemming van de schoolprogrammatie** tussen Ten Weyngaert en BLI:B.

- Focus op de ontwikkelingskansen van jonge kinderen in de **meest kwetsbare buurten van Vorst**, in eerste instantie in de wijken Van Volxem/Van Haelen en Laag-Vorst – in deze wijken bevinden zich Ten Weyngaert en BLI:B.
  - **Samenwerking met Sint-Gillis** om samen een kansenaanbod te ontwikkelen voor de zone Laag-Vorst en Laag-Sint-Gillis.
  - **Optimalisering Brede School Vorst** voor de uitbouw van een open, zichtbaar en toegankelijk kansennetwerk voor kinderen uit de 4 Nederlandstalige basisscholen met de focus op beweging en cultuur.
  - Focus op kinderen uit kansarme gezinnen uit de wijken Van Volxem-Van Haelen en Laag-Vorst: uitwerking van een kansenplan in **samenwerking met LASSO**.
  - Afstand tussen leefwereld en cultuur verkleinen door een **zichtbare, veilige en prijsbewuste cultuurbeleving**.
  - Voorleesactiviteiten buiten de muren met de BLI:B-boekenbakfiets.
  - **Digitale achterstand** wegwerken, ook bij kinderen en jongeren via ateliers in BLI:B.

- Ontwikkeling van **speel- en ontspanningsruimte** voor kinderen en jongeren in de groene en openbare ruimte.
  - Ontwikkeling **ad hoc speelmeubilair en speelstraten in Vorst**.
  - Faciliteren en organiseren van initiatieven rond **spel, sport en cultuur voor kinderen in de openbare ruimte**.

- **Inschakeling van de kunsthogescholen** in het lokaal cultuurbeleid: ontwikkeling van projecten, stages, presentatiemomenten.
  - **Presentatiemogelijkheden voor jong talent**, via toonmomenten van de basisscholen of repetitie-/toonmomenten voor studenten van de kunsthogescholen.
  - Verdere ontwikkeling van het fotoproject **Camera 1190**, een samenwerking tussen foto- en filmhogeschool LUCA/Narafi, de gemeente, Ten Weyngaert en BLI:B.

3.2 DOELSTELLING 2 BUITEN DE PERKEN – OPENBARE RUIMTE

MOTIVATIE DOELSTELLING VANUIT DE OMGEVINGSANALYSE

De sterke **demografische groei** in Vorst, verhoogt het gebruik van en de druk op de steeds geringer wordende openbare ruimte. Met een krimpend aantal vierkante meter per inwoner,¹⁰ zijn de beschikbare lanen en parken verandert van “m’as-tu-vu”-plekken naar dagelijkse **ontmoetingsruimten** voor de verschillende gemeenschappen en bieden enkel zij vaak de noodzakelijke **speel- en ademruimte voor kinderen**.

Vorst kan met een stevig arsenaal aan groenruimte en pleinen, een motor zijn in dit verhaal. De voorbije jaren zijn het **Park van Vorst, het Dudenpark en het Abdijpark** steeds meer de locatie voor originele, kunstzinnige, artistieke of **sociaal-culturele** happenings – het **panorama** boven het Park van Vorst is als hoogste punt van Brussel een potentieel toeristische trekpleister. De **Van Volxem en Van Haelen-lanen**, de centrale as tussen het overgrote deel van de culturele organisaties, zou ten slotte een eerste landmark moeten worden op de culturele kaart van Vorst.

STRATEGISCHE DOELSTELLING - OMSCHRIJVING

Na de zeer geslaagde edities van het kinderkunstenfestival **SuperVliegSuperMouche** (2011-2012) in het Park van Vorst, de opstart van het buurtkunstenaarsproject **De Ongelooflijke/L’Incroyable Téléphérique van het Park van Vorst** (2013) en het muziekproject **Vorst Majeur** in het Abdijpark (2013), willen inwoners en culturele organisaties de openbare ruimte opeisen als ontmoetingsruimte en culturele experimenteerplek. In het kader van het lokaal cultuurbeleid, willen de gemeente, Ten Weyngaert en BLI:B **zelf projecten initiëren, initiatieven van bewoners of lokale organisaties faciliteren** en ten slotte ook bovenlokale organisatoren aantrekken om dit te verwezenlijken. **De focus wordt daarbij in eerste instantie gelegd op het Park**

---

¹⁰ FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie vermeldt dat in 2012 de gemiddelde leefruimte per Vorstenaar 118,5 m² bedraagt, tegenover een gemiddelde van 142,5 m²/inwoner voor het volledige Gewest.

van Vorst, het Dudenpark, de Abdij van Vorst en de as Van Volxem-Van Haelen: deze vier locaties zijn ofwel de meest zichtbare openbare plekken met veel potentieel en anderzijds zijn het de plaatsen die zich binnen de geografische actieradius bevinden van de meeste culturele partners van Vorst.

Het lokaal cultuurbeleid wil via activiteiten in de openbare ruimte, impulsen geven voor **een zachtere, warmere stedelijkheid** en die projecten **rond duurzaamheid** steunen of ontwikkelen die nieuwe, jonge en oude inwoners de mogelijkheid geven om zich in hun directe omgeving thuis te voelen en er de andere te ontmoeten. **Leidraad in deze doelstelling is ecologie, zachte mobiliteit en reflectie over de manier waarop het individu en de gemeenschap ruimte krijgt in een sterk verstedelijkte context.** De ontwikkelingen in de Duurzame Wijk Wiels zijn hierbij een inspiratiebron.

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

- Aantrekken, faciliteren en zelf initiëren van **initiatieven** die passen in het lokaal cultuurbeleidsplan en **in de openbare ruimte** kunnen plaatsvinden, met prioritair aandacht voor het Park van Vorst, het Dudenpark, het Abdijpark en de Van Volxem- en Van Haelenlaan.
  - Realisatie en verdere uitbouw van het kinderkunstenfestival **SuperVliegSuperMouche**, in samenwerking met de partners in Sint-Gillis en WIELS, in het Park van Vorst en de omgeving daarrond.
  - Synergieën zoeken met initiatieven of organisaties rond het realiseren van gemeentelijke **“landmarks”** binnen deze prioritaire ruimtes.
  - Logistieke, financiële en/of inhoudelijke ondersteuning van het door lokale kunstenaars en buurtbewoners opgestarte evenement **De Ongelooflijke / L’incroyable Téléphérique** in het Park van Vorst of activiteiten opgestart vanuit **Duurzame Wijk Wiels**.
  - Verdere uitbouw van het **jaarlijkse verhalenparcours** tussen de bibliotheken van Vorst en Sint-Gillis, met de Van Volxemlaan/Merodestraat/Koningslaan als centrale as.
- Faciliteren en initiëren van initiatieven rond **speelruimte voor kinderen in openbare ruimte**.
  - Ontwikkeling van **speelmobilair en ad hoc speelruimte** voor kinderen in de openbare ruimte.
  - Realisatie **speelstraten** in Vorst.
- Focus op ondersteuning voor **duurzaamheid in de (sociaal-)culturele sector**, onder meer via het aanbieden van autodelen, liften, fietsstallingen en dergelijke.

- Bli:B is partner in de **gemeenschapsvormende moestuin** “Mille Semences”.
- Logistieke, financiële en/of inhoudelijke ondersteuning van activiteiten opgestart vanuit **Duurzame Wijk Wiels**.

3.3 DOELSTELLING 3

VORST ALS BAKEN VOOR HEDENDAAGSE KUNST

MOTIVATIE DOELSTELLING VANUIT DE OMGEVINGSANALYSE

Een van de positieve gevolgen van de aanwezigheid van ROSAS en PARTS, respectievelijk het dansgezelschap en de dansschool van Anne Teresa De Keersmaeker, en het succes van WIELS, is de positieve aantrekkingskracht die de Van Volxembuurt uitoefent op **een groeiend aantal hedendaagse kunstenaars en organisaties die met hedendaagse kunst bezig zijn**. De voorbije jaren installeerden onder meer ICTUS (muziek), KOMPLOT (plastische kunst), Fondation A Stichting (fotografie), Art'Loft (galerij), Sign6 (atelier) en 105 Besme (galerij), Forest Centre Culturel (tijdelijke tentoonstellingen of installaties) zich in buurt van beide huizen, **vaak in voormalige industriële sites**. Op een boogscheut is ook kunstwerkplaats Bains Connective te vinden en foto- en filmhogeschool Narafi / Luca – waarmee duidelijk zal zijn dat binnen zo goed als alle disciplines van de hedendaagse kunsten nieuw werk wordt gecreëerd in Vorst.

In 2013 vond voor het eerst **Kunst Promenade** plaats, een parcours van 7 organisaties met een aanbod van hedendaagse plastische kunsten, rond de Van Volxemlaan, tijdens de bekende kunstbeurs Art Brussels. In de pers werd gemeld dat “Vorst dé gemeente in Brussel is voor wat betreft hedendaagse kunst”. De volgende jaren willen we dit imago versterken.

AFSTEMMING OP HET CULTUURPLAN VOOR BRUSSEL

Doelstelling 29: De cultuursector, de toeristische sector en de horeca moeten structureel met elkaar samenwerken.

STRATEGISCHE DOELSTELLING - OMSCHRIJVING

Een specifieke focus uitbouwen rond een specifieke thematiek of kunstendiscipline heeft verschillende **troeven**:

- een **duidelijke en zichtbare communicatie** mogelijk voor een bovenlokaal publiek, met eventueel cultuurtoeristische mogelijkheden in samenwerking met de lokale handelszaken en horeca;
- het culturele profiel wordt voor de inwoners verduidelijkt, waardoor **een sterkere identificatie en betrokkenheid** ontstaat met de culturele organisaties en instellingen – dit kan mogelijkheden creëren om de inwoners en de organisaties onderling de kans te geven een vertrouwensband en eventueel projecten op te starten.

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

- Met de verschillende actoren die in de gemeente actief zijn met hedendaagse kunst **een strategie en actieplan** opzetten rond hedendaagse kunsten in Vorst, waaronder **het faciliteren van pop up werk- en presentatieplekken in leegstaande infrastructuren, handelszaken en eventueel bij bewoners thuis**.
  - Verder uitbouwen van het hedendaagse kunstenparcours **Kunst Promenade**.
  - De BLI:B bouwt verder een **specifieke collectie** uit rond hedendaagse kunst.
  - Uitbouwen via Brede School van een participatief kansenproject voor jongeren en hedendaagse kunst, in samenwerking met de verschillende culturele actoren.
- In deze strategie moet ruimte worden voorzien voor **de twee kunsthogescholen**, met stage- en presentatieplekken en samenwerkingsverbanden.
  - **Presentatieplek en schoolprogrammatie** in overleg met PARTS, Narafi / Luca en bij uitbreiding de andere lokale culturele partners, zoals Bains Connective, WIELS, KOMPLOT, Fondation A Stichting...

3.4 DOELSTELLING 4 VORST TROEF – COMMUNICATIE EN ZICHTBAARHEID

MOTIVATIE DOELSTELLING VANUIT DE OMGEVINGSANALYSE

De vele culturele, sociaal-culturele en sociaal-artistieke activiteiten die in Vorst plaatsvinden, zijn **te beperkt zichtbaar**. Deze opmerking was de meest gehoorde tijdens alle participatieve acties rond het nieuwe cultuurbeleidsplan.

De lacune is in eerste instantie te wijten aan het feit dat de meeste actoren relatief klein zijn en (nog) niet altijd bezig zijn met lokale publiekswerking of pers. Daarnaast zijn de huidige mogelijke overkoepelende dragers, zoals het gemeentelijke maandblad en website, het tijdschrift van Ten Weyngaert, de websites van Ten Weyngaert of de BLI:B, zijn momenteel niet geconcipieerd om er **een exhaustieve agenda** van alle activiteiten in Vorst onder te brengen. Ten is er ook een tekort aan **visuele zichtbaarheid in het straatbeeld** (affiches, brochures, signalisatie).

Doordat het gebrek zo algemeen is en door zo goed als alle partners en inwoners als belangrijkste punt wordt aangehaald voor het volgende cultuurbeleidsplan, is dit **een evidente doelstelling waar stevig en op verschillende terreinen tegelijk moet worden ingezet**.

Vorst is ondanks het interessante culturele aanbod, het architecturaal patrimonium en de aanwezigheid van grote parken, nog te weinig aanwezig in **cultuurtoeristische activiteiten** die worden ondersteund door het Gewest, in toeristische gidsen en ook weinig bovenlokale culturele organisaties zoeken Vorst op om er een activiteit te organiseren. Een belangrijke inspanning is nodig om dit te veranderen. Dit kan bijvoorbeeld door **de uitbouw van een « cultuurlokaal » label**, de actieve zoektocht naar bovenlokale samenwerkingen en meer communicatie over het aanbod en de successen van onze activiteiten.

Tijdens de voorbereidende gespreken voor het cultuurbeleidsplan werd ook het gebrek aan gezellige pleinen met horeca-aangelegenheden, cafés of places-to-meet, aangehaald.

AFSTEMMING OP HET CULTUURPLAN VOOR BRUSSEL

Doelstelling 11: De Brusselse culturele actoren willen dat er één gezamenlijke databank komt die alle artistieke en culturele activiteiten in Brussel verzamelt en in kaart brengt.

Doelstelling 29: De cultuursector, de toeristische sector en de horeca moeten structureel met elkaar samenwerken.

STRATEGISCHE DOELSTELLING - OMSCHRIJVING

Het lokaal cultuurbeleid Vorst wil de volgende 6 jaar meer inspelen op de aanwezige dynamiek en/of ze zichtbaar maken voor het lokale of bovenlokale publiek, met twee doelstellingen: enerzijds de **betrokkenheid** van de Vorstenaren in het aanwezige culturele leven verhogen en anderzijds **Vorst op de culturele kaart** van Brussel plaatsen om op die manier **bovenlokale organisatoren** en publiek naar Vorst te halen. Intekenen op gewestelijke initiatieven, een meer proactieve zoektocht naar bovenlokale partners en **partnerships met de lokale handel en horeca**, moet de bestaande dynamiek nog meer voeden.

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

- **Structurele zichtbaarheid creëren voor (sociaal-)culturele activiteiten die lokaal plaatsvinden**
  - Creëren van **een tweetalige databank**, huisstijl en logo culture1190cultuur naar het voorbeeld van Molenbeek (culture1080cultuur) en Schaarbeek (culture1030cultuur) waarbij aan alle culturele organisaties en verenigingen de mogelijkheid wordt gegeven om er hun activiteiten onder te brengen en ook beschikbare repetitieruimte kan worden aangeboden.
  - Creatieve **campagnes rond bepaalde thema's of disciplines**, idealiter worden hierbij opportuniteiten binnen of buiten de gemeente gezocht.
  - Verder ontwikkelen Kunst Promenade rond hedendaagse kunst in Vorst.
  - Campagnes rond het cultureel aanbod in de gemeente: Donderdag Muziek, Nederlandstalige kinderactiviteiten, aanbod hedendaagse kunst.

- **Intekenen op bovenlokale activiteiten** waarbij de gemeente op de kaart kan worden gezet.
  - Intekenen op bovenlokale initiatieven waarin Vorst een rol kan spelen, met betrekking van de in aanmerking komende lokale partners, zoals bijvoorbeeld Open Monumentendag.
- Opzetten van **trajecten/parcours tussen culturele partners, horeca, handelszaken en de thuisomgevingen van inwoners** om de lokale zichtbaarheid en betrokkenheid van de inwoners te verhogen.
  - Opstarten van een **signalisatie** tussen de verschillende culturele organisaties en het patrimonium van de gemeente- creatie van “landmarks”.
  - **Presentatieplekken uitbouwen voor jong lokaal talent**, i.s.m. Atrium Vorst en eventuele bovenlokale partners, in lokale horeca en handelszaken.
  - Van BLI:B tot Bib – **verteltraject** tussen BLI:B en de Nederlandstalige bibliotheek van Sint-Gillis.

3.5 DOELSTELLING 5

GOEDE BUREN – COMMUNITY BUILDING EN AANDACHT VOOR ONTMOETING

MOTIVATIE DOELSTELLING VANUIT DE OMGEVINGSANALYSE

DEMOGRAFIE De gemeente Vorst kent een bevolkingsexplosie, met een jaarlijkse aangroei van ongeveer 1000 extra inwoners. De recente en voorziene aanbouw van nieuwe wijken (Bervoets, Divercity...), een groot aantal op stapel staande immobiliënprojecten (bij Vorst Nationaal, aan het Sint-Denijsplein...), het groeiende aanbod van cohousing, scholen en crèches en ten slotte de algemene bevolkingsexplosie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, laat veronderstellen dat de bovengrens nog niet is bereikt en dat de jaarlijkse aangroei wellicht ook de volgende jaren zal aanhouden.

GEOGRAFIE Typisch Brussels en dus ook kenmerkend voor Vorst is **de sterke eigen identiteit van de verschillende wijken en gemeenschappen binnen de gemeente.** Op onderstaande kaart volgen we de wijkverdeling van het BISA (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse) in het kader van de wijkmonitoring.

HOOG-VORST

- **Vossegat-Roosendael:** Messidor I / Haveskerke / Denayerstraat / Roosendael / Magnanerie / Globe Messidor II, Kersbeeklaan, Vorst Nationaal
- **Hoogte 100:** Neptunuslaan / Hoogte Honderd / Steekspelstraat
- **Molière-Longchamps:** Albertplein, Alsebergsesteenweg / Molière
- **Brugmann-Lepoutre:** Berckendaelstraat

DUDENPARK – PARK VAN VORST

LAAG-VORST

- **Sint-Denijs-Neerstalle:** Centrum St Denijs / Pastoor Arswijk / Stuart Merril / Vorstse Haard / Neerstalle / Katanga
- **Industrie-Zuid:** Bollinckx / Bempt
- **Van Volxem-Van Haelen:** Boergondië / Monte Carlo / Beranger / Van Volxem-Klein Industrie / Wielemans Ceuppens / Lyceum / Koningin Marie-Henriëtte / Bondgenotenstraat
- **Laag-Vorst:** Gerijstraat / Luttrebrug / Luttrebrug West / Sint-Antonius / Montenegrostraat

SOCIAAL-ECONOMISCH Hieronder volgen een aantal kenmerken over de portefeuille, activiteit en gezinssamenstelling van de gemiddelde Vorstenaar. Deze algemene cijfers tonen in het algemeen een iets beter resultaat dan het gemiddelde voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar gezien de heel grote diversiteit tussen de meer bemiddelde wijken en de kwetsbare buurten, is dit zeker te relativeren. De cijfers¹¹ :

- Het **gemiddeld inkomen** van de Vorstenaar ligt in 2009 op 13.391 euro, wat hoger is dan het Gewest (12.746 euro) en lager dan het nationaal gemiddelde (15.535 euro), maar er zijn heel grote verschillen tussen de wijken, met in Sint-Denijs en Laag-Vorst inkomens onder het gewestelijk gemiddelde en in de wijk Brugmann-Lepoutre inkomens boven het nationaal gemiddelde.
- De **activiteitsgraad** van de Vorstenaren scoort boven het gewestelijk gemiddelde (70,45% tov 66,06% in 2009), maar kent grote schommelingen tussen de wijken, met een variatie van hogeropgeleide werkloze vrouwen in Hoog-Vorst en laagopgeleide jongeren in Laag-Vorst (42% van de -25-jarigen is er werkloos).
- In 2007 zijn 35,1% van de **huishoudens** met kinderen eenoudergezinnen, en deze bevinden zich voornamelijk in Laag-Vorst, met name de buurt van het Park van Vorst (meer dan de helft van de gezinnen) en in wijken met sociale woningen (Messidor, Vorstse Haard-Familie) ;

BEVOLKINGSSAMENSTELLING Naast een overwegend Belgische bevolking (68,7%), valt een **grote diversiteit van nationaliteiten en gemeenschappen** op, waarvan de Magrebijanse gemeenschap (4,5% nationaliteit in 2011)¹² de grootste is, naast inwoners afkomstig uit de Zuid-Europese landen, die naar België kwamen tijdens de migratiegolf in de jaren '60 (Italië, Spanje, Portugal en Griekenland). De voorbije jaren is er ook een toename van migranten uit Oost-Europa en

---

¹¹ Cijfers afkomstig uit : Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad – Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, *Gemeentelijke fiches voor de analyse van lokale statistieken in het Brussels Gewest, gemeente Vorst, 2010* met aanvullingen 2013 door FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische informatie en van de website van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), website www.wijkmonitoring.irisnet.be.

¹² Cijfers afkomstig uit : Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad – Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, *Gemeentelijke fiches voor de analyse van lokale statistieken in het Brussels Gewest, gemeente Vorst, 2010* met aanvullingen 2013 door FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische informatie en van de website van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), website www.wijkmonitoring.irisnet.be.

subsaharaans Afrika. Sommige gemeenschappen concentreren zich in bepaalde buurten en creëren ze specifieke ontmoetingsplaatsen. Zo zijn er bijvoorbeeld in het Park van Vorst de typische ontmoetingsplaatsen voor Poolse, Ecuatoriaanse of Magrebijnse families.

STRATEGISCHE DOELSTELLING - OMSCHRIJVING

In het cultuurbeleidsplan willen de drie partners voldoende tijd en energie uittrekken om een **kleinschalige, wijkgebonden werking** te ontwikkelen. Ten Weyngaert en de BLI:B zullen daarom in eerste instantie voornamelijk actief zijn in de wijken Laag-Vorst en Van Volxem-Van Haelen. In samenwerking met Sint-Gillis wordt gestreefd naar een gezamenlijke werking in Laag-Vorst en Laag-Sint-Gillis. Vanuit de gemeente zal worden gefocust op **5 prioritaire zones: Laag-Vorst, Van Volxem-Van Haelen, Sint-Denijs, Park van Vorst en Dudenpark**. De nadruk ligt daarbij niet noodzakelijk op het zelf initiëren maar eerder op het inspelen op, faciliteren van of stimuleren van wijkinitiatieven.

Het is voor een dynamische stad belangrijk dat er bruggen worden geslagen en een interesse bestaat tussen de verschillende culturen, om stigmatisering te voorkomen en een gemeenschapsgevoel te creëren. **Bruggen slaan tussen culturen en taalstimulering waren en blijven daarom belangrijke doelstellingen in het cultuurbeleidsplan, met plaats voor meer ontmoeting en participatie aan het lokale cultuurleven.**

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

- Creëren van **ontmoetingsruimte**.
  - Jaarlijkse **onthaaldag** voor nieuwe inwoners van de gemeente, waar nieuwe en al gevestigde inwoners elkaar op een informele manier leren kennen.
  - Jaarlijkse **opendeurdag** in Ten Weyngaert, waar bezoekers het aanbod van Ten Weyngaert, BLI:B en andere Vorstse sociaal-culturele verenigingen kunnen ontdekken.
  - Herinrichting van de Vitrine in Ten Weyngaert als ontmoetingsruimte, in samenwerking met een Brusselse hogeschool.
  - Aanmoedigen van **ontwikkeling (sociaal)-culturele initiatieven en presentatie jong lokaal talent in openbare ontmoetingsruimtes** (bvb horeca), via samenwerking met o.m. Atrium Vorst, de wijkantennes of andere (boven)lokale partners.

- **Faciliteren van buurt- of wijkprojecten met een gemeenschapsvormende functie.**
  - Ondersteuning van onder meer het kinderkunstenfestival **SuperVliegSuperMouche** door de gemeente, Ten Weyngaert en de BLI:B.
  - Ontwikkelen van **gemeenschapsgerichte sociaal-culturele activiteiten** zoals de gratifieria, het repair café en de swap parties in Ten Weyngaert, in samenwerking met lokale partners en inwoners.
  - **Betrekken van lokale welzijnsorganisaties** bij de ontwikkeling van culturele en sociaal-culturele activiteiten.
  - Logistieke en inhoudelijke ondersteuning van **wijk-, buurt- en schoolfeesten**.
  - Creatie van het **gemeenschapsforum** in en aantrekken van **vrijwilligerswerking** bij Ten Weyngaert.

- **Initiëren van gemeenschapsvormende projecten waarbij de verschillende lokale gemeenschappen worden aangesproken.**
  - **Intense samenwerking met buurgemeente Sint-Gillis** om overlappende doelgroepen aan te spreken.
  - Actief benaderen en betrekken van **zelforganisaties** in Vorst.
  - Ontwikkelen van **gemeenschapsgerichte sociaal-culturele activiteiten**, zoals de wijkorkestateliërs Vorst Majeur, waarbij de verschillende lokale gemeenschappen kunnen worden aangesproken.
  - Programmatie van lokale artiesten uit de verschillende lokale gemeenschappen.

- **Ondersteunen van een dynamisch verenigingsleven.**
  - Financiële ondersteuning van de Nederlandstalige sociaal-culturele verenigingen die actief zijn in de gemeente.
  - Synergieën uitbouwen tussen de activiteiten van de verschillende sociaal-culturele lokale actoren en het Nederlandstalige verenigingsleven.

3.6 DOELSTELLING 6

MEERTALIGHEID MATTERS – ONTMOETING MET HET NEDERLANDS

MOTIVATIE DOELSTELLING VANUIT DE OMGEVINGSANALYSE

De conclusie van de Taalbarometer 2013 leert dat de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest steeds diverser en meertaliger worden, waarbij de grondige kennis van het Frans en het Nederlands dalen ten gunste van het Arabisch. Tegelijk groeit het aantal personen dat via de school of via een proactiever taalbeleid met het Nederlands in contact is gekomen. Vorst trekt ook nieuwe Nederlandstalige inwoners aan, bijvoorbeeld via immobiliënprojecten gerealiseerd door de GOMB, de Woontours die worden georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de globale aantrekkingskracht van Vorst. **De diversiteit van de Vorstse bevolking, de toename van en interesse voor meertaligheid, zijn duidelijke kansen voor het lokaal cultuurbeleid.**

Alle talen geven kansen en de kennis van het Nederlands is de sleutel naar een verborgen schat. Eén van de grootste rijkdommen voor Brussel is de aanwezigheid en het gebruik van vele talen. Ook in Vorst worden de inwoners dagelijks ondergedompeld in deze natuurlijke meertaligheid. Het kennen van talen is een meerwaarde voor iedereen, de kennis van het Nederlands geeft bovendien extra kansen op de arbeidsmarkt maar ook toegang tot een heel nieuwe culturele omgeving. Vanuit een benadering dat elke taal een positief gegeven is, willen we als Nederlandstalige organisaties op een open en uitnodigende wijze het Nederlands aanbieden aan alle Vorstenaren.

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

- **Faciliteren tweetaligheid**, dus de facto ook Nederlandstalige communicatie van de culturele partners – en gericht communiceren in twee talen om anderstaligen te stimuleren deel te nemen aan de activiteiten. Voor grote evenementen communiceren we ook in het Engels.

- **Creatie van de tweetalige databank culture1190cultuur** waarbij de brug wordt geslagen tussen lokale initiatieven die plaatsvinden binnen de verschillende gemeenschappen.
- **Realisatie taalontwikkelingsactiviteiten in een alledaagse context.**
  - Aanbieden van taalbaden, -lessen en **impulsen Nederlandse taal**.
  - **Betrekken van anderstaligen** in de dagelijkse werking van Ten Weyngaert en BLI:B. **Samenwerkingsprojecten** tussen BLI:B en Ten Weyngaert met Brusselleer, Bru-taal, het Huis van het Nederlands... rond taalstimulering.
- Ondersteunen van **een dynamisch verenigingsleven**.
  - Financiële ondersteuning van de Nederlandstalige sociaal-culturele verenigingen die actief zijn in de gemeente.
  - Synergieën uitbouwen tussen de activiteiten van de verschillende sociaal-culturele lokale actoren en het Nederlandstalige verenigingsleven.
- Programmatie van een **prikkelend Nederlandstalig cultuuraanbod**.
  - **Deelname aan gemeente-overschrijdende Nederlandstalige projecten** uit de sector (bijvoorbeeld BLI:B neemt deel aan Jeugdboekenweek en Boekbaby's, Voorleesweek).

4. WERKING VAN DE DECRETALE PARTNERS EN HUN INBRENG IN HET CULTUURBELEIDSPLAN.

DIENT NEDERLANDSTALIGE AANGELEGENHEDEN

OMSCHRIJVING

De Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden is in 2008 opgericht en heeft als taak de **culturele dienstverlening** voor de inwoners te garanderen, een **culturele (boven)lokale zichtbaarheid voor de gemeente** uit te bouwen en een **Nederlandstalig cultuurprogramma** te realiseren, waar mogelijk in overleg en samenwerking met alle culturele partners van de gemeente. In die zin is de cultuurbeleidscoördinator de spil van het lokaal cultuurbeleid, geruggensteund door de Adviesraad Cultuur, die de strategische keuzes maakt en de voorbije acties evalueert, en door het Beroepskrachtenoverleg, met de beroepskrachten die instaan voor het opstellen en het uitvoeren van het jaarlijkse actieplan en hiervoor maandelijks bijeenkomen om de keuzes te verfijnen en te concretiseren.

INBRENG VAN DE GEMEENTE BIJ DE VERWEZENLIJKING VAN HET CULTUURBELEIDSPLAN

Personeel:	cultuurbeleidscoördinator – niveau A – 1 VTE
Werking:	de gemeente betaalt de kosten voor bureau, informatica, meubilair, telecommunicatie, bijscholingen e.d. voor alle gemeentelijke medewerkers en voorziet een jaarlijks werkingsbudget voor de activiteiten (ondersteuning verenigingen, 11-juliviering, gemeenschapsvormende projecten)
Infrastructuur:	de gebouwen van de Abdij van Vorst, de trouwzaal en de collegezaal van de gemeente staan ter beschikking voor evenementen die voortvloeien uit het cultuurbeleidsplan

GEMEENSCHAPSCENTRUM TEN WEYNGAERT

OMSCHRIJVING

Ten Weyngaert focust in haar werking op sociaal-culturele activiteiten. In eerste instantie zal dit gebeuren door het opzetten van ontmoetingsmomenten tussen en voor alle Vorstenaren en in het bijzonder door middel van onthaalactiviteiten gericht naar **nieuwe inwoners en gezinnen met jonge kinderen**. Verder komt de nadruk te liggen op een **omgevingsgerichte werking**, waarbij wordt ingespeeld op de vragen en ideeën uit de onmiddellijke buurt (Laag-Vorst, wijk Van Volxem-Van Haelen). Hierdoor wordt de ondersteuning van lokale initiatieven in de openbare ruimte, die passen binnen de beleidsopties van het gemeenschapscentrum, een belangrijke poot van de werking. Door de aanwezigheid van het project Duurzame Wijk / Quartier Durable wordt ook ingezet op **initiatieven met een duurzaam karakter**, zoals het mee organiseren van een Repair Café, Gratifera bijeenkomsten en dergelijke. Om het vernieuwde karakter van de werking kracht bij te zetten, wordt er voor het vernieuwen van de infrastructuur ingezet op de **creatie van een “open” ontmoetingsruimte** langs de Bondgenotenstraat.

Essentieel in de werking van Ten Weyngaert wordt ook het verder **uitbouwen van een vrijwilligerswerking** waardoor de initiatieven van het gemeenschapscentrum zullen gestuurd worden door iedereen die zich betrokken voelt bij de werking van het centrum. Dit moet zich vertalen in een vernieuwde Raad van Bestuur, een redactieraad voor het tijdschrift Duden, en een vrijwilligersgroep die zich inlaat met het ondersteunen van events en de ontmoetingsruimte. Op termijn zal dit leiden naar het opzetten van een **Gemeenschapsforum van gebruikers**.

Ten Weyngaert wil ook inzetten op het **kansen geven** aan de groeiende groep van **(jonge) kunstenaars** in de onmiddellijke omgeving en dit door hen repetitiemogelijkheden in het centrum te geven en hen tegelijk een kans tot optreden aan te bieden.

Verder zal ook gestreefd worden naar een nauwe samenwerking met Forest Centre Cultureel en andere lokale culturele verenigingen en instellingen werkzaam in Vorst.

Door samen te werken met **De Pianofabriek** in Sint-Gillis, wordt een **gemeenschappelijke werking naar kinderen en jongeren** uitgebouwd voor op elkaar aansluitende wijken : de volksbuurten van Laag-Vorst en Laag-Sint-Gillis en alle

scholen die zich in die omgeving bevinden. Deze werking zal omvatten: een scholenaanbod bestaande uit podiumactiviteiten en ateliers, een naschools vrijetijdsaanbod, stages, cursussen en éénmalige evenementen.

In elk van deze werkingen zal er moeten gewerkt worden vanuit een **diversiteitsgedachte** die rekening houdt met de demografische ontwikkelingen in de omgeving van het gemeenschapscentrum.

INBRENG VAN HET GEMEENSCHAPSCENTRUM BIJ DE VERWEZENLIJING VAN HET CULTUURBELEIDSPLAN

Personeel:	centrumverantwoordelijke – niveau A – 1 VTE stafmedewerkers – 2 VTE lijnpersoneel (administratie / techniek): 3, 8 VTE dienstpersoneel (logistiek / onderhoud): 3 VTE conciërge: 1 VTE
Werking:	de Vlaamse Gemeenschapscommissie stelt door middel van een meerjarenconvenant personeelsleden, infrastructuur, informatica en een werkingsbudget ter beschikking van Ten Weyngaert voor het realiseren van haar beleidsplan. De Vlaamse Gemeenschapscommissie neemt de kosten van de nutsvoorzieningen en kosten verbonden aan het onderhoud van het gebouw op zich. Ten Weyngaert kan door middel van zaalverhuring, ticketverkoop en projecttoelages eigen middelen verwerven. In dit kader stelt de gemeente Vorst een werkingsbudget ter beschikking.
Infrastructuur:	alle zalen van het gemeenschapscentrum worden gratis ter beschikking gesteld van de Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden en BLI:B voor activiteiten die voortvloeien uit het cultuurbeleidsplan

NEDERLANDSTALIGE BIBLIOTHEEK BLI:B

OMSCHRIJVING

De Nederlandstalige bibliotheek is een laagdrempelige, open ontmoetings- en ontwikkelingsplek die zich vooral toelegt op **taal- en mediastimulering**, in eerste instantie voor **kinderen en jongeren** (van 3 tot 15 jaar), in familieverband. Met haar collectie en activiteiten aanbod wil de bibliotheek het sociale weefsel van **de buurt** waarin ze gelegen is (wijk Laag-Vorst) versterken en verbinden met de rest van de gemeente. De bibliotheek wil met haar partners zeer nauw **samenwerken** om de doelstellingen van dit nieuwe cultuurbeleidsplan te realiseren.

Zoals de Adviesraad en Adviescommissie Cultuur Vorst en de Raad van Bestuur van Ten Weyngaert participeren in de opmaak van het nieuwe cultuurbeleidsplan, heeft ook het **beheersorgaan** van BLI:B een adviserende rol bij het tot stand komen van het cultuurbeleidsplan. Het organiek reglement van de beheerraad van BLI:B bepaalt dat zij samengesteld is uit maximum 12 stemgerechtigde **bibliotheekgebruikers en deskundigen** en dat zij feedback geeft en het bib-team en de gemeente ondersteunt en adviseert bij het beheer van BLI:B (opmaak cultuurbeleidsplan, jaarlijkse actieplannen en werkingsverslagen) en alle aspecten van het gemeentelijk bibliotheekbeleid zoals decretaal opgesomd.

INBRENG VAN BLI:B BIJ DE VERWEZENLIJING VAN HET CULTUURBELEIDSPLAN

<i>Personeel:</i>	bibliothecaris – A-niveau – 1 VTE bibliotheekanimateur – B-niveau – 1VTE bibliotheekmedewerker – C-niveau – ½ VTE onthaalmedewerker/logistieke ondersteuning – 1 VTE
<i>Werking:</i>	de gemeente betaalt de kosten voor bureau, informatica, meubilair, telecommunicatie, bijscholingen e.d. voor alle gemeentelijke medewerkers en voorziet een jaarlijks werkingsbudget voor de bibliotheektechnische aankoop (met de collectie) en de organisatie van activiteiten
<i>Infrastructuur:</i>	de publieksruimte van BLI:B wordt gratis ter beschikking gesteld van de Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden en Ten Weyngaert voor activiteiten die voortvloeien uit het cultuurbeleidsplan.

DE OPEN ADVIESRAAD EN DE ADVIESCOMMISSIE CULTUUR VORST

De Adviesraad Cultuur is een platform waar lokale culturele spelers en inwoners samen kunnen nadenken en advies geven over het culturele leven. Bij de opstart in 2011 is gekozen voor een gelaagde structuur: de **Adviesraad Vorst** is een open structuur waarop alle culturele stakeholders van de gemeente worden uitgenodigd: culturele organisaties, politici, beleidsmedewerkers, wijkcomités en inwoners. De agenda wisselt tussen bevragingen, ateliers over concrete onderwerpen (zoals de voorbereiding van het cultuurbeleidsplan), de verkiezing van de Adviescommissie tot bredere ontmoetingsmomenten. De open vergaderingen van de Adviesraad Cultuur kunnen rekenen op een groeïend aantal geïnteresseerden, voornamelijk wat betreft

de wijkcomités en de inwoners. De vergaderingen vinden plaats in het gemeentehuis, de BLI:B of Ten Weyngaert.

Voor de concrete opvolging, advisering van de actieplannen en de voortgangsrapporten en het bijeenroepen van een Open Adviesraad Cultuur, verkiest de Adviesraad een Adviescommissie die als volgt wordt samengesteld:

- maximum vier vertegenwoordigers van culturele organisaties die voornamelijk bestaan uit beroepskrachten;
- een afgevaardigde van Ten Weyngaert;
- een afgevaardigde van de BLI:B;
- maximum vier vertegenwoordigers van culturele organisaties die voornamelijk bestaan uit vrijwilligers;
- maximum vier cultuurdeskundige inwoners van de gemeente;
- de verantwoordelijke schepen en de cultuurbeleidscoördinator (beide zonder stemrecht).

INBRENG VIA HET BEROEPSKRACHTENOVERLEG

Waar voorheen de samenkomsten tussen cultuurbeleidscoördinator, directeur gemeenschapscentrum en bibliothecaris ad hoc gebeurden, komen deze beroepskrachten sedert eind 2012 nu op een zeer frequente (maandelijkse) basis bijeen om informatie uit te wisselen, het cultuurbeleidsplan te bespreken, praktische afspraken te maken en/of te brainstormen over lopende of komende projecten.

De structuur van dit cultuurbeleidsplan ontstond mede door deze overleggen.

Hierbij zijn aanwezig:

- Ten Weyngaert: centrumverantwoordelijke, de programmator en verantwoordelijke publiekswerking;
- BLI:B: de hoofdbibliothecaris en de animator;
- Dienst Nederlandstalige aangelegenheden: de cultuurbeleidscoördinator.

Het beroepskrachtenoverleg zal ook in de komende jaren een belangrijk en nuttig instrument blijven om het cultuurbeleid in de gemeente te implementeren, te evalueren, bij te sturen en mogelijke samenwerkingen te concretiseren.

INBRENG BEHEERSORGANEN TEN WEYNGAERT EN BLI:B

In dit cultuurbeleidsplan worden de doelstellingen van de Dienst Nederlandstalige aangelegenheden, Ten Weyngaert en BLI:B samen naar voren gebracht. De beheers- en adviesstructuren blijven echter hun autonomie behouden: de Dienst Nederlandstalige aangelegenheden wordt geadviseerd door de Adviescommissie Cultuur en de (Open) Adviesraad Cultuur. Ten Weyngaert en BLI:B worden elk

afzonderlijk aangestuurd door hun eigen beheersorgaan – die dit cultuurbeleidsplan goedkeurden.

GEBRUIKERS ENQUÊTE BLI:B

In het najaar van 2012 organiseerde BLI:B samen met de Nederlandstalige openbare bibliotheek van St-Gillis in het kader van een intergemeentelijk samenwerkingsproject een enquête, uitgevoerd door het bureau Leemans, waarbij de bibliotheekbezoekers vragen kregen rond hun bibliotheekgebruik en tevredenheid, aangevuld met een marktonderzoek. Deze resultaten, met antwoorden van 226 gebruikers, bepalen mee de toekomstige doelstellingen van BLI:B en zijn als dusdanig opgenomen in het cultuurbeleidsplan, meer bepaald bepaalde collectiekeuzes (zoals het verder uitbouwen van een collectie rond hedendaagse kunst), het ontwikkelen van extra murosactiviteiten (met de bakfiets).

PARTICIPATIEMOMENTEN CULTURBELEIDSPLAN

December 2012: brainstormavond en speeddating in Ten Weyngaert

Januari 2013: Open Adviesraad Cultuur: groepswerking in samenwerking met xxx

Februari 2013: brainstormontbijt BLI:B over het aandeel bibliotheek in het cultuurbeleidsplan

Maart 2013: Open Adviesraad Cultuur: verdere uitwerking cultuurbeleidsplan + verkiezing nieuwe leden Adviescommissie

Mei 2013 / 1 oktober 2013: vergadering Adviescommissie Cultuur over cultuurbeleidsplan en actieplan 2014

Xxx/xxx/xxx/xxx: vergaderingen Raad van Beheer Ten Weyngaert waarop het cultuurbeleidsplan werd voorgelegd

2 oktober 2013: eerste Raad van Beheer BLI:B met goedkeuring cultuurbeleidsplan

Tussen xxx en 30 september publiceerden Ten Weyngaert en BLI:B de werkversie van het cultuurbeleidsplan op hun facebookpagina met de oproep aan culturele actoren en inwoners om te reageren en/of in te tekenen op de voorgestelde doelstellingen en acties.

BIJLAGE

EVALUATIE VAN HET CULTUURBELEIDSPLAN VORST 2008-2013

Toen de gemeente Vorst in 2008 in het decreet Lokaal Cultuurbeleid stapte, was er in de gemeente geen actieve cultuurpolitiek – het was dus ongetwijfeld een “trigger”. Zo werd de Dienst Nederlandstalige aangelegenheden opgericht, een cultuurbeleidscoördinator en een Adviesraad Cultuur aangesteld om de band tussen cultuurbeleid en culturele partners te verzekeren. De gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek BLI:B verhuisde in 2008 naar het Brass-gebouw en bouwt daar sinds 2009 een nieuwe publiekswerking uit met een focus op taal en media.

Inhoudelijk werden voornamelijk de voorbije drie jaar de doelstellingen uit het cultuurbeleidsplan gerealiseerd, met als hoogtepunt de ontwikkeling van het kinderkunstenfestival **SuperVliegSuperMouche**, dat in 2011 en 2012 met stijgend succes werd georganiseerd en ondersteund door de Nederlandstalige en Franstalige sociaal-culturele organisaties uit de gemeenten Vorst en Sint-Gillis. Het project was een primeur op verschillende vlakken: voor het eerst schaarde het gros van de verenigingen zich achter één gezamenlijk lokaal project, vond een grootschalig intergemeentelijk cultureel project plaats met bovenlokale uitstraling en gebeurde dat bovendien in de publieke openbare ruimte: het prachtige Park van Vorst. Het festival maakte tussen de twee edities een dergelijke sprong, dat voor de derde editie, in 2014, wordt gekozen om het onder te brengen bij het Centrum voor Hedendaagse Kunst WIELS, die een specifieke festivalcoördinator zal aanwerven.

SPECIFIEKE FEEDBACK VAN ELKE DOELSTELLING UIT HET CULTUURBELEIDSPLAN 2008-2013

HET UITBOUWEN VAN EEN CULTURELE AS

Tijdens de voorbije zes jaar waren de werkingen van de verschillende organisaties op de « culturele as » rond de Van Volxemlaan, te verschillend om ze achter eenzelfde vlag te kunnen onderbrengen. Verschillende van de partners waren ook geen vragende partij om binnen een gemeentelijk communicatieplan te worden ingepast, het voorstel vertrok vanuit een theoretisch, geografisch en communicatief idee, maar werd inhoudelijk niet gedragen. De wens om de organisaties bij elkaar zaken te

laten organiseren, werd evenmin gerealiseerd. Het idee van de culturele as werd echter in 2013 wel gedeeltemeijk, via een bottom-up initiatief gerealiseerd, via de Kunst Promenade.

DE SAMENWERKING MET DE BUREN, EN VOORAL SINT-GILLIS, VERSTERKEN

Zowel de Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden, Ten Weyngaert als BLI:B hebben een projectmatige of structurele samenwerking met de collega's van Sint-Gillis.

DE SOCIAAL-CULTURELE VERENIGINGEN STEUNEN

De gemeente ondersteunt jaarlijks een breed pallet van Nederlandstalige verenigingen (budget 29.250 euro in 2013), van lokale oudercomités over zelforganisaties tot (sociaal)-culturele verenigingen.

DE CULTUURPARTICIPATIE VERHOGEN DOOR ZICH OPEN TE STELLEN VOOR DE HÉLE GEMEENTE.

Met projecten zoals het kinderkunstenfestival SuperVliegSuperMouche of het hedendaagse kunstenparcours Kunst Promenade werd de volledige gemeente aangesproken. Voor de dagelijkse werking richten BLI:B en Ten Weyngaert zich echter nog in eerste instantie tot de onmiddellijke buurtwijken.

DE JEUGD BETREKKEN, VIA SCHOOL EN ONDERWIJS

Projecten zoals het kinderkunstenfestival SuperVliegSuperMouche, Camping WIELS of Camera 1190 zorgden voor een nauwere samenwerking tussen het lokaal cultuurbeleid en onderwijs. BLI:B en Ten Weyngaert organiseren een luik met voorleesmomenten in scholen en schoolvoorstellingen, maar deze doelstelling kan inhoudelijk zeker nog veel sterker worden ontwikkeld.

TAAL: GEEN HINDERPAAL MAAR UITDAGING

De doelstelling in het cultuurbeleidsplan was vaag, dus is moeilijk te evalueren. De verschillende ondernomen acties en ondersteuninge n zijn echter zeker mee de oorzaak van de open relatie, het vertrouwen en het respect dat tussen Nederlands- en Franstalige spelers vandaag bestaat.

HET VERBETEREN VAN DE COMMUNICATIE EN INFORMATIE

De doelstelling in het cultuurbeleidsplan was vaag, dus is moeilijk te evalueren. In het huidige cultuurbeleidsplan staan communicatie en informatie nog steeds hoog ingeschreven.

OVERNAME VAN DE NEDERLANDSTALIGE BIBLIOTHEEK GEMEENTE VORST

BLI:B is in 2008 van Ten Weyngaert verhuisd naar het Brass-gebouw.

EEN ONTMOETINGSPLAATS TE VORST

Na het vertrek van de bibliotheek uit de Vitrine bij Ten Weyngaert, werd de leeggekomen ruimte tot eind 2012 ingevuld als expositiezaal voor schilderijen en foto's. Door de directiewissel is in de loop van 2013 het roer omgegooid en is de Vitrine inmiddels goed op weg om een ontmoetingsruimte te worden, als tussenstop voor ouders die hun kinderen brengen of afhalen van de IBO, als concertplaats en vergaderruimte voor lokale organisaties.